

Bilag til bet. o. lovf. vedr. Danmarks deltagelse i den fælles valuta

gælder også for så vidt angår artikel 106 i det omfang, denne bestemmelse - som det har været drøftet i den forfatningsretlige litteratur, jf. pkt. 4.3 - måtte antages at indebære overladelse af beføjelser.

5.3. Som anført i Højesterets dom må det anses for forudsat i grundloven, at der ikke kan ske overladelse af beføjelser »i et sådant omfang, at Danmark ikke længere kan anses for en selvstændig stat.« Højesteret udtalte i dommen, at fastlæggelsen af grænserne herfor i »helt overvejende grad [må] bero på overvejelser af politisk karakter.« Højesteret fandt det »utvivlsomt, at der med tiltrædelsesloven ikke er afgivet suverænitet til Fællesskabet i et sådant omfang, at det er i strid med den anførte forudsætning i grundloven«.

På den anførte baggrund er der efter Justitsministeriets opfattelse ikke grundlag for at antage, at Danmarks tiltrædelse af ØMUens 3. fase med den fælles valuta skulle indebære overladelse af beføjelser i et sådant omfang, at det strider mod grundlovens forudsætning om Danmark som en selvstændig stat.

5.4. I Maastricht-sagen udtalte Højesteret endvidere, at der heller ikke i relation til spørgsmålet om grundlovens forudsætning om en demokratisk styreform var »noget grundlag for at anse tiltrædelsesloven for grundlovsstridig«. Højesteret anførte i den forbindelse, at »enhver overladelse af dele af Folketingets lovgivningskompetence til en international organisation vil indebære et vist indgreb i den danske demokratiske styreform«, og at dette er taget i betragtning ved udformningen af de strenge krav til vedtagelsen efter § 20, stk. 2. For så vidt angår EF-Traktaten bemærkede Højesteret, at lovgivningskompetence »i første række [er] overført til Rådet, i hvilket den danske regering - under ansvar over for Folketinget - kan gøre sin indflydelse gældende«, og at det »må anses for overladt til Folketinget at tage stilling til, om regeringens deltagelse i EF-samarbejdet bør være betinget af yderligere demokratisk kontrol.«

Den overladelse af beføjelser, der vil følge af en dansk tiltrædelse af ØMUens 3. fase med den fælles valuta, vil i et vist omfang ske til Den Europæiske Centralbank. Centralbanken er uafhængig af medlemsstaternes regeringer og dermed uden for den parlamentariske kontrol, som Folketinget kan udøve i forhold til danske ministres optræden i Rådet.

Efter Justitsministeriets opfattelse indebærer dette forhold ikke, at der opstår modstrid med de synspunkter, der er anført i Højesterets dom om en grundlovmæssig forudsætning om en demokratisk styreform.

Justitsministeriet har herved navnlig lagt vægt på, at EUs samlede lovgivningskompetence også efter en dansk tiltrædelse af ØMUens 3. fase med den fælles valuta i første række vil ligge hos Rådet.

Det er endvidere bl.a. tillagt betydning, at der allerede efter den gældende tiltrædelseslov - som Højesteret har anset for grundlovmæssig - er overdraget en række beføjelser til Europa-Kommissionen, der ligesom Den Europæiske Centralbank er uafhængig af de nationale regeringer og af de parlamentariske kontrolinstanser i medlemslandene.

Hertil kommer, at direktøren for Nationalbanken vil være medlem af Den Europæiske Centralbanks styrelsesråd, hvor de fælles pengepolitiske beslutninger - f.eks. om renteændringer - træffes. Nationalbanken får dermed del i ansvaret for - og indflydelse på - den fælles pengepolitik.

6. Konklusion.

Sammenfattende er det fortsat Justitsministeriets opfattelse, at en dansk tiltrædelse af ØMUens 3. fase med den fælles valuta nødvendiggør anvendelse af den særlige procedure i grundlovens § 20.

Det er endvidere fortsat Justitsministeriets opfattelse, at anvendelse af grundlovens § 20 er tilstrækkelig, og at en dansk tiltrædelse således ikke forudsætter ændring af grundloven.